

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă,
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Tihoglo Nadejda, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Anastasov Ilia împotriva Nadejdei Tihoglo cu privire la încasarea datoriei în baza contractelor de împrumut și a dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 10 martie 2016, prin care a fost respinsă cererea Nadejdei Tihoglo privind repunerea în termen de achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel,

C O N S T A T Ă :

La 17 iulie 2013, Anastasov Ilia s-a adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva Nadejdei Tihoglo privind încasarea datoriei în baza contractelor de împrumut în mărime de 266000 lei, 4200 dolari SUA, 1000 euro și a dobânzii în suma de 13300 lei, 210 dolari SUA și 50 de euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 16 decembrie 2013, acțiunea a fost admisă.

La 30 decembrie 2013, Tihoglo Nadejda a depus o cerere de apel prealabilă, indicând că temeiurile de fapt și de drept, precum și probele pe care se întemeiază cererea de apel vor fi expuse după ce v-a lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 11 februarie 2014, nu s-a dat curs cererii de apel, acordându-i-se apelantei termen pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în suma de 7991,71 lei. (f. d. 57-58)

La 25 februarie 2014, Tihoglo Nadejda a depus o cerere de apel motivat, totodată solicitând scutirea de la achitare a taxei de stat. (f. d. 61-63)

Prin încheierea Curții de Apel Contrat din 20 martie 2014, cererea cu privire la scutirea de la achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel s-a respins.

La 04 aprilie 2014, Tihoglo Nadejda nefiind de acord cu soluția instanței de apel, a depus cerere de recurs, solicitând casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei spre o nouă judecare, însă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 iunie 2014, recursul a fost respins (f. d. 97-98).

Prin decizia al Curții de Apel Comrat din 15 iulie 2014 apelul înaintat de Tihoglo Nadejda a fost restituit.

În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că apelanta nu a lichidat neajunsurile constatate prin încheierea Curții de Apel Comrat din 11 februarie

2014 și anume nu a achitat taxa de stat în mărimea stabilită pentru înaintarea cererii de apel (f. d. 111).

La 09 decembrie 2015, Tihoglo Nadejda a înaintat cerere privind repunerea în termen de achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea cererii depuse a indicat că a achitat taxă de stat în mărime de 6284,25 lei la depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat din 16 decembrie 2013, motiv din care a solicitat repunerea în termen de achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 10 martie 2016 s-a respins cererea înaintată de Tihoglo Nadejda privind repunerea în termen de achitare a taxei de stat ca fiind neîntemeiată. Totodată, s-a obligat Inspectoratul Fiscal de Stat pe Unitatea Teritorială Administrativă Găgăuzia de a restitui prin intermediul Trezoreriei de Stat taxa de stat achitată în sumă de 6 284,25 lei conform chitanței nr. CP6C-0000 din 30 octombrie 2015.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 116 CPC, menționând că Tihoglo Nadejda nu a prezentat instanței motivele întemeiate ce au stat la baza neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel privind lichidarea neajunsurilor și anume achitarea în termen a taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la 06.04.2016, Tihoglo Nadejda a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Comrat din 10 martie 2016, cu emiterea unei hotărâri prin care să se decidă repunerea în termen pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În argumentarea recursului, recurenta a invocat ilegalitatea încheierii recurate, menționând că instanța nu a reținut faptul precum că dânsa nu dispune de surse de venit, are datorii la credite, iar venitul pe care îl are este suficient doar pentru întreținerea familiei și nu dispune de careva bunuri pe care ar putea să le realizeze în scopul achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art.425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel contestată cu recurs a fost emisă la 10 martie 2016, materialele cauzei confirmă recepționarea acesteia la 21 martie 2016, astfel Colegiul consideră recursul declarat la 06 aprilie 2016 în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 110 CPC RM, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 116 CPC RM, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Studiind materialele cauzei Colegiul constată că prin încheierea Curții de Apel Comrat din 15 iulie 2014 s-a dispus restituirea apelului depus de Tihoglo Nadejda împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat din 16 decembrie 2013, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din 11.02.2014 și anume achitarea taxei de stat.

Copia încheierii prin care s-a restituit cererea de apel a fost expediată apelantei – recurente la 17 iulie 2014 (f. d. 112) și recepționată la 01 august 2014 (f. d. 113), însă până la 09.12.2015 nu a fost contestată de către Tihoglo Nadejda.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurenta nu a demonstrat prin înscrieri probatoare imposibilitatea depunerii cererii privind repunerea în termen pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel. Or, invocarea de către recurentă precum că nu a dispus de mijloace financiare până în momentul de față, nu constituie temei justificativ de repunere în termen a cererii privind achitarea taxei de stat la depunerea apelului.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de apel corect a considerat că apelanta nu s-a conformat cerințelor art. 116 alin. (3) CPC RM și nu a prezentat careva probe, care ar certifica imposibilitatea executării încheierii Curții de Apel Comrat din 11 februarie 2014 în termen, și a respins cererea de repunere în termen de achitare a taxei de stat la depunerea apelului.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărârea CEDO pronunțată în cauza

Ponomaryov vs Ucraina (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurentă în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Tihoglo Nadejda.

Se menține încheierea Curții de Apel Comrat din 10 martie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Anastasov Ilia împotriva Nadejdei Tihoglo cu privire la încasarea datoriei în baza contractelor de împrumut și a dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea